

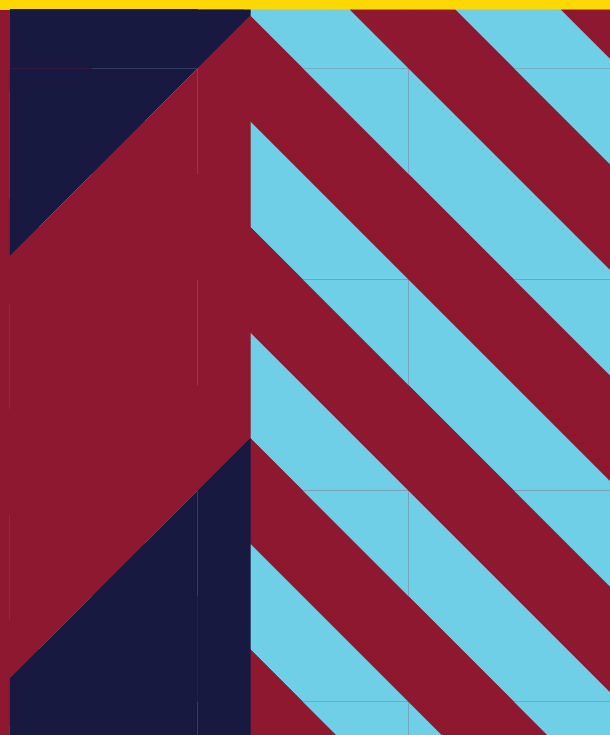
OSLOMET

Video som veiledningsgrunnlag

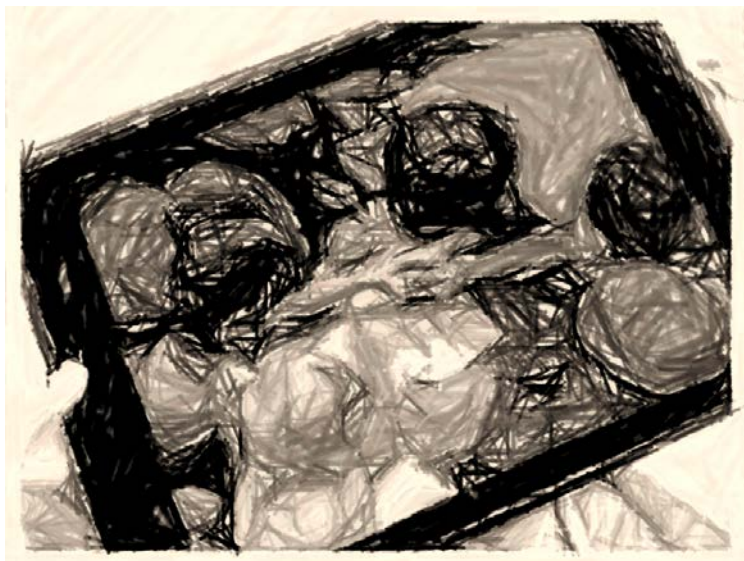
Tove Lafton

Skriftserie 2021 nr 2

OSLO METROPOLITAN UNIVERSITY
STORBYUNIVERSITETET

Video som veiledningsgrunnlag

Tove Lafton

CC-BY-SA versjon 4.0

OsloMet Skriftserie 2021 nr 2

ISSN 2535-6984 (trykt)
ISSN 2535-6992 (online)

ISBN 978-82-8364-314-5 (trykt)
ISBN 978-82-8364-315-2 (online)

OsloMet – storbyuniversitetet
Universitetsbiblioteket
Skriftserien
St. Olavs plass 4,
0130 Oslo,
Telefon (47) 64 84 90 00

Postadresse:
Postboks 4, St. Olavs plass
0130 Oslo

Trykket hos Byråservice
Trykket på Scandia 2000 white, 80 gram på materiesider/200 gram på coveret

Kvalitetssikret og kommentert av leder for innovasjonsprosjektet, Inger Marie Lindboe og tidligere førstelektor Anne Furu.

NFR-prosjektet «Utdanningsbarnehager» ble gjennomført ved Institutt for barnehagelærerutdanning i perioden 2016-2020. Innovasjonsprosjektets mål var å styrke kvalitet i utdanningen og i praksisfeltet gjennom utvikling av nye rom, strukturer og verktøy for læring, basert på likeverdig partnerskap. Prosjektet er tett knyttet til det sentrale innholdet i Nasjonal strategi for kvalitet og samarbeid i lærerutdanningene (KD 2017) som vektlegger partnerskap, profesjonsretting og arbeidslivsrelevans.

Studentenes praksisperioder har dannet kjernen i prosjektet. Partene har sammen utviklet nytt innhold og nye metoder for å styrke utdanningens profesjonsrelevans og øke læringsutbyttet. Forfatteren hadde hovedansvar for å lede arbeidet med utprøving og utvikling av bruk av video som veiledningsgrunnlag. Det er et viktig nybrottsarbeid som ga stort utbytte for de som deltok og som vil bli stående som en innovasjon som nå er implementert i utdanningen. Bruk av video i veiledning representerer noe nytt ved barnehagelærerutdanningen. Det har bidratt til utvikling av en ny veiledningsmetode – som kan gi tilgang til nye perspektiver på egen praksis og et delvis nytt innhold i veiledning. Utgangspunktet for arbeidet har vært felles utforskning og delt ansvar, noe som på en særskilt måte synliggjør hvor viktig det er å inkludere alle parter ressurser og kunnskapsgrunnlag når målet er å videreutvikle kvalitet og læringsutbytte i praksisperioder.

Forfatteren peker på en sentral utfordring i veiledning: Det er krevende å sette ord på egne kroppslige handlinger og praksiser fordi de må «oversettes». Det er også vanskelig å klare å se seg selv utenfra når man står midt i alle oppgaver i barnehagehverdagen. Video i veiledning er et verktøy som kan lede til utvidet og mer helhetlig innsikt i egne – og andres – praksiser, noe som er en forutsetning for stadig videreutvikling, endring og forbedringer av egen profesjonsutøvelse. Det gjør veiledning basert på video til et svært verdifullt verktøy i profesjonsutdanningen. I dette heftet presenterer forfatteren selve metoden og deler sine erfaringer. Hun drøfter også spørsmål som kan oppstå ved bruk av metoden. Heftet gir en god og oversiktlig innføring i bruk av video i veiledning som vil være nyttig for alle som interesserer seg for utvikling av kvalitet i praksisperioder.

Inger Marie Lindboe,
Prosjektleder for Utdanningsbarnehager
Oslo, 20.11.2020

Innholdsfortegnelse

Introduksjon og bakgrunn.....	3
Kort om video i veiledning.....	4
Å avklare forventninger	5
Praktisk kunnskap om utstyret	6
Å se seg selv på film	7
Tillatelser og bruk av bilder og video.....	7
Samtykke.....	8
Oppbevaring av opptak	11
Forberedelse til veiledning	12
Gjennomføring av veiledningen	13
Velg veiledningsverktøy.....	13
1. Praksistrekanten til Handal og Lauvås	14
2. Den didaktiske relasjonsmodellen	16
3. Praksisarkitektur	17
Nyttige veilednings-ferdigheter.....	21
Avslutning av samtalen.....	22
Informasjon til foreldre/foresatte/ansatte om	24
Bakgrunn og formål.....	24
Gjennomføring av veiledningen.....	24
Spørsmål.....	25
Samtykkeerklæring til video	25
Kilder.....	27

Introduksjon og bakgrunn

Dette heftet er et resultat av delprosjekt 4 i innovasjonsprosjektet Utdanningsbarnehager. Prosjektet var finansiert av Forskningsrådet og ble gjennomført fra januar 2016 til mars 2020.

Utdanningsbarnehager tok utgangspunkt i behovet for å videreutvikle kvalitet både i barnehagefeltet og i utdanningen, ut fra iakttagelsen av at utdanningen i for liten grad imøtekommer de kravene som stilles til barnehagelærerne i barnehagen. Blant annet er det svak dialog mellom utdanningsinstitusjonene og barnehagefeltet. Dette er problematisk fordi viktige deler av utdanningen skjer i yrkesfeltet, og muligheten for individuell og kollektiv læring for de som allerede arbeider i barnehagene bidrar til å legge grunnlaget for kvaliteten i utdanningen. Dermed er utviklingen av kvalitet i utdanningen og kvalitet i barnehagesektoren gjensidig avhengige av hverandre. Det overordnede målet i prosjektet var å styrke utdanningens arbeidslivsrelevans og studenters læringsutbytte gjennom å skape nye rom og redskap for læring – basert på likeverdig partnerskap mellom utdanning og praksisfelt.

Metodikken i prosjektet var særlig basert på dialogkonferanser mellom partnere og barnehager / ansatte / studenter. Flere delprosjekter inngikk i prosjektet, blant annet video som veiledningsgrunnlag. Veiledningsprosjektet ble drevet av førsteamanuensis Tove Lafton i tett samarbeid med praksislærere fra partnerbarnehagene og studentene som hadde praksis i disse barnehagene. Hver av de tre eksterne partnerne, Bærum kommune, bydel Bjerke og Kanvas deltok med tre barnehager.

Veiledning i profesjonsutøvelse kan ha mange former, og foregår både individuelt og i gruppe. En grunnleggende tanke bak veiledning er at å samtale om en situasjon fra praksis gir muligheter for å finne fram til alternative handlingsmåter, og dermed bidrar til å utvikle praksis (Fennefoss og Valvik 2001). I barnehagelærerutdanningen har handlings- og refleksjonsmodellen vært mye brukt i veiledning. Modellen vektlegger refleksjon over handling for bedre å forstå sin egen praksisteori, altså hvilke verdier, erfaringer og kunnskap som ligger bak det man gjør eller planlegger å gjøre. Målet er å skape større bevissthet rundt verdigrunnlaget og kunnskapene som er integrert i

handlingene. Veiledningen konsentrerer seg om den teorien som ligger bak praksis, og målet er å utvikle eget handlingsrepertoar (Handal og Lauvås, 2014). I likhet med flere andre veiledningsmodeller fokuseres det på å sette ord på både handlinger og holdninger.

En av utfordringene i veiledning er at det å jobbe i barnehage på mange måter er en kroppslig praksis. Mye av kunnskapen og profesjons-utøvelsen *sitter i kroppen*. Det kan være vanskelig å omsette egne handlinger til ord, og det kan være vanskelig å reflektere handlinger inn i ord fordi det innebærer en oversettelse fra et medium (kroppslig yrkesutøvelse) til et annet (språk). En annen utfordring er at det å være *i* en situasjon er svært annerledes enn å observere situasjonen fra utsiden. Det innebærer at veileder og veisøker kan ha svært ulik opplevelse av situasjonen som tas opp i veiledningen. En tredje utfordring er at veiledning i mange tilfeller blir til en personlig utvikling mens vi i mange tilfeller ønsker en profesjonsutvikling.

På bakgrunn av særlig disse tre utfordringene ble video som veiledningsgrunnlag introdusert. Metoden ble etablert og videreutviklet i tett samarbeid med Midtstuen Kanvasbarnehage, Betha Thorsen Kanvasbarnehage, Høvik barnehage (Bærum kommune), Lønnås barnehage (Bærum kommune) og Brobekk barnehage (bydel Bjerke). Praksislærere fra disse barnehagene og deres studenter bidro med verdifull erfaringskunnskap studieåret 2017/2018 og 2018/2019. Video som veiledningsgrunnlag ble implementert som en del av praksisoppgavene i barnehagelærerstudiet ved OsloMet fra høsten 2019.

Dette heftet retter seg i første omgang til praksislærer og studenter, men verktøyet er også relevant for arbeid med kompetanseutvikling i barnehagens personalgruppe.

Kort om video i veiledning

Tidligere forskning viser hvordan man kan bruke videoopptak for å speile seg selv fra et perspektiv hvor andre vanligvis kan se deg (Bjørndal 2002, Mathiesen og Bjørndal 2016). Metoden viser at det finnes mange måter å forstå praksishandlinger på, noe som kan føre til nye utprøvinger, erfaringer, refleksjoner og teoretiseringer i lærings situasjonen. Videoen bidrar slik til at veileder og veisøker kan ta samme

perspektiv på handlingen. Videoen åpner også for veiledning i gruppe. Sjølie (2016) viser hvordan interaksjon og diskusjoner med likemenn har betydning for læring; det styrker selvtillit og selvstendighet og gir mulighet for resonnering og problemløsning i relevante situasjoner for å utvikle kvalitet i praksisutøvelsen. Ved å gjennomføre veiledning i gruppe åpner situasjonen nettopp for en slik erfaringsdeling mellom likemenn. Målet er, som Fennefoss og Valvik (2001) skriver, at gruppediskusjon og veiledning av en situasjon fra praksis gir muligheter for å finne fram til alternative handlingsmåter og dermed bidrar til å utvikle, endre eller fornye praksis.

Å avklare forventninger

Når dere sammen skal i gang med veiledning kan det være nyttig å bruke deler av første samtale til å avklare hva dere tenker at dere skal få ut av veiledningen (Carson og Birkeland 2017). Noen aktuelle punkter å sette ord på kan være:

- For meg betyr veiledning å ...
- Jeg mener at hensikten med veiledning er...
- God veiledning forutsetter ...
- Det som kan gjøre veiledningen vanskelig er...
- Den største utfordringen i veiledning er...
- Noe som kjennetegner meg som veileder er...
- Noe som kjennetegner meg som veisøker er...
- For at jeg skal fungere optimalt i veileder/veisøker-rollen, er det viktig at...

På denne måten avklarer dere hva veiledning blir for akkurat dere, og det er enklere for både veileder og veisøker å vite hva de kan forvente ut av samtalen. Når dere er flere som deltar i veiledningssamtalen så er det et poeng at alle sier noe om sine forventninger ut fra den rollen hver enkelt skal ha i samtalen.

Videre i dette heftet utforskes video som veilednings-grunnlag på veiledningsmøter. Vi tenker oss et scenario hvor to studenter og praksislærer er til stede i veiledningssamtalen. Begrunnelsen for å inkludere begge studentene inn i samtalen er at undersøkelser viser at medstudenten i de fleste tilfeller er den viktigste refleksjons-partneren i praksis, men blir i liten grad inkludert i de formelle læringsarenaene som for eksempel veiledning (Emstad, 2016).

Før jeg går inn i hvordan samtalen kan gjennomføres vil jeg utdype noen av de praktiske forutsetningene og rammene for veiledningen.

Praktisk kunnskap om utstyret

Bruk av videoopptak forutsetter at deltagerne har praktisk kunnskap om bruk av video, hva slags utstyr som er tilgjengelig og at utstyret fungerer. Det er viktig at det praktiske med video eller lydopptak ikke tar oppmerksomheten bort fra innholdet (Tveiten, 2008). Utstyret må være brukervennlig, og i dette heftet er nettbrett valgt for å aktualisere verktøyet. Nettbrett er valgt fordi det er et verktøy som finnes i mange barnehager og som er enkelt å operere. Denne formen for veiledning kan imidlertid gjennomføres med det type utstyr barnehagen vanligvis bruker til film og dokumentasjonsarbeid.

Alle nettbrett har app-er som kan brukes til å ta opp og redigere film. Dere velger selv hvor avansert dere vil gjøre opptakene, men å bruke videofunksjonen på nettbrettet i appen *kamera* fungerer godt nok. Ikonet til kamera ser forholdsvis likt ut på nettbrett fra ulike produsenter.

Hvis du tidligere ikke har brukt nettbrett så bruk litt tid på å utforske det. Finn noe å filme. Det trenger i første omgang ikke være mennesker, det kan være blåser i vinden, en huske i bevegelse eller biler og sykler som kjører forbi. Test ut hvordan du gjør filmopptak. Finn bilde-appen, og gjør deg kjent med hvor du finner igjen filmen din.

Let deg fram til hvordan du kan klippe filmen din. Ofte finner du enkle redigeringsfunksjoner i bilde-appen, andre ganger åpner du filmen i en annen app (for eksempel iMovie¹ på iPaden) og redigerer der. Hvis du ikke finner fram til hvordan klippet kan redigeres så let etter ordet rediger eller symbolet for en saks i

¹ Dere finner en god bruksanvisning på hvordan dere kan jobbe i iMovie her: <https://iktipraksis.iktsenteret.no/sites/default/files/files/Brukerveiledning%20iMovie%20for%20iPad2.pdf>

appen. Saksen brukes ofte til kommandoen «del opp opptaket», en kommando som er nyttig å kjenne til.

Hvis du ønsker å redigere filmen noe mer, så er Powerdirector (gratisapp på android) og iMovie (på apple-skjermer) å anbefale. Du kan også søke på nettet for å finne instruksjonsvideoer. Det ligger mye bra på Youtube.

På samme måte som annen veiledning er video-veiledning sårbart. Det betyr at dere som studenter og praksislærer må bli enige om hvilke spilleregler dere skal følge, både når dere filmer og når dere veileder.

Å se seg selv på film

De to studentene som har praksis på samme avdeling/base skal filme hverandre. Fokuset i filmingen skal være på studenten. Finn fram til situasjoner du opplever at det er greit å bli filmet i, situasjoner du er trygg på, og be medstudenten filme deg da. Mange kan oppleve det som ubehagelig å se seg selv på film (Broman 2014). Hvis dette gjelder for en av dere så snakk sammen om det. Hva er det som er vanskelig med det å se seg selv snakke, bevege seg, kommunisere gjennom ord, kropp og ansiktsuttrykk? Ser «de andre» oss på andre måter enn det vi selv gjør? Er du redd for at det skal bli kunstig? Forsøk å sette ord på hva som er utfordringen og hvordan dere sammen skal imøtekomme det slik at filmingen blir en ok opplevelse.

Tillatelser og bruk av bilder og video

Å filme situasjoner i barnehagen medfører at både barn og voksne kan bli med på filmen. Da er det viktig at du har innhentet tillatelse. Som student anbefaler jeg at du bruker denne situasjonen til å aktivt undersøke hva som ligger i denne type tillatelser. Har barnehagen tillatelser fra foreldrene og de ansatte, både om filming og om at filmen kan brukes til internt bruk? Ofte er tillatelsesskjemaene en del av en større strategi, og i mange tilfeller er de utviklet av barnehagens eier i samarbeid med jusskyndige med spesiell kompetanse på slike formaliteter.

Uansett så skal barnehagen ha tatt stilling til billedbruk og deling, både internt og eksternt. Datatilsynets nettsider kan være et godt sted å oppsøke for å finne ut mer om hva en tillatelse bør inneholde.

Der finner du også brosjyren *I beste mening, om bilder av barn på nett*. Du finner heftet på [datatilsynets sider](#)². Du finner også nyttig informasjon om bruk av bilder, lyd og film på nettstedet <https://delrett.no/nb>

På [dubestemmer.no](#) kan du finne en film som tematiserer billedbruk i barnehagen, og barns rett til å være med på å påvirke hva som deles av dem og om de ønsker å være med på bildet eller filmen du gjør. På denne siden finnes også gode refleksjonsspørsmål som tar opp utfordringer knyttet til billedbruk og film, samt oppbevaring og deling av bilder. ‘

Det er også viktig å huske på at både barn og ansatte skal ha lov til å trekke samtykket sitt hvis de av ulike grunner ikke ønsker at filmen de er en del av brukes i veiledning. Tenk gjennom hvordan du skal sjekke ut med deltakerne at de er fortrolige med å delta.

Du vil se at mye av det du finner av informasjon handler om deling av bilder og videoer på nett. De etiske diskusjonene er også koblet opp til billedbruk og deling på nett. Hva så når du skal bruke video som underlag for veiledning? Gjelder de samme reglene eller er det andre etiske hensyn som spiller inn? Her er det viktig at praksislærer og student, eller personalgruppa, diskuterer sammen hvilke etiske hensyn som er viktig å ta og hvordan dere skal ivareta dem.

Samtykke

Sommeren 2018 trådte GDPR i kraft i Norge. GDPR er en personopplysningslov, som skal sikre at personopplysninger blir behandlet redelig og ikke kommer på avveie. Datatilsynet har utviklet gode veiledere, blant annet når det gjelder [opptak av](#)

² <https://www.datatilsynet.no/personvern-pa-ulike-omrader/skole-barn-unge/bilder-av-barn-pa-nett/>

[lyd](#)³ og [bruk av bilder](#)⁴ i barnehage/skole. Begge disse områdene vil ha betydning for hvordan dere behandler og oppbevarer opptakene.

Særlig viktig er det å diskutere formålet med opptaket. Det er veisøkers eller gruppas kompetanseutvikling som skal stå i fokus. Som hovedregel skal opptaket slettes etter bruk.

Når situasjoner festes på film så viser tidligere erfaring at man kan oppdage ting hos enkeltbarn eller barnegruppa som man ikke tidligere har sett. Hvis dette skjer så er det viktig å huske at du antagelig ikke har tillatelse til at opptaket kan inngå som en del av barnehagens dokumentasjon. Det er da pedagogisk leder sitt ansvar å behandle opptaket som enhver annen usystematisk observasjon og ved behov aktivere barnehagens egne rutiner for dokumentasjon og kartlegging hvis situasjoner skal undersøkes nærmere.

Husk også å vise redelighet. Du skal ikke filme eller ta opp lyd av de som av ulike grunner ikke ønsker eller får lov å bli filmet/tatt bilde av. Hvis barn uten tillatelse blir en del av opptaket, så må det slettes umiddelbart. Som student må du **alltid** innhente tillatelse til bruk av bilder og video i studentarbeid, uansett hva slags tillatelser barnehagen har fra tidligere.

Barn er en gruppe som vi skal ta særlig hensyn til. Datatilsynet har en egen veileder som beskriver [retningslinjer for samtykke](#)⁵. Vi har laget et utkast til samtykkeskjema som ligger som vedlegg 1. Det kan dere bruke som utgangspunkt. Hovedregelen er at samtykket skal være frivillig, spesifikt, informert og utvetydig.

Frivillig

At samtykket er frivillig innebærer at det ikke må ligge press bak. I barnehagen er det foreldrene som samtykker på vegne av egne barn. De skal vite at uansett om de sier ja eller nei, så har det ingen betydning for hvordan deres barn har det i barnehagen. Barnekonvensjonen er vedtatt ved lov i Norge, og sier blant annet:

³ <https://www.datatilsynet.no/regelverk-og-verktoy/veiledere/lydopptak/>

⁴ <https://www.datatilsynet.no/personvern-pa-ulike-omrader/internett-og-apper/bilder-pa-nett/bilder-av-barn/>

⁵ <https://www.datatilsynet.no/personvern-pa-ulike-omrader/skole-barn-unge/samtykkje-fra-mindrearige/>

- Barn har rett til å si sin mening i alt som angår det. Barnets meninger skal telle

[\(Artikkel 12\).](#)

- Barn skal ikke utsettes for ulovlig innblanding i sitt privatliv. De skal beskyttes mot ulovlig inngrep i ære og omdømme [\(Artikkel 16\).](#)

Disse to artiklene innebærer at du som student også skal ta hensyn til barnets egen mening. Selv om foreldre har gitt samtykke så skal barn bli hørt hvis de ikke ønsker å bli filmet.

Spesifikt

At samtykket er spesifikt henger sammen med opptakets formål. I samtykkeerklæringen skal det stå tydelig at opptaket skal brukes til kompetanseutvikling hos studentene. Og opptaket kan kun brukes til dette formålet. Det skal foreldrene være trygge på.

Informert

Det skal være tydelig hva foreldrene sier ja til når de skriver under på samtykket. Det betyr at du må bruke et språk som er enkelt å forstå. Husk også at samtykket skal:

- beskrive hvem som har tilgang til opptakene og skal bruke dem
- formålet
- si noe om hva slags personopplysninger som vil samles inn, i dette tilfellet hvilke situasjoner som skal filmes
- gi informasjon om retten til å trekke tilbake samtykke. Å trekke tilbake samtykke skal være like enkelt som å gi samtykke. Det betyr at du også må spesifisere hvordan foreldrene skal gå fram hvis de ønsker dette.

Utvetydig

Ordet utvetydig innebærer at samtykket må være aktivt. Du kan altså ikke si at «de som ikke vil være med på film må si fra til oss». Foreldrene skal undertegne og aktivt gi tilsagn til at de tillater at barna er en del av filmen.

Oppbevaring av opptak

For å gjennomføre denne type veiledning er dere avhengig av utstyr. Det er ikke lov å bruke egne private mobiltelefoner eller nettbrett. Dere må ta i bruk utstyret barnehagen har. Svært mange barnehager har nå nettbrett eller annet utstyr som kan brukes til å ta opp film. Dette utstyret vil være i bruk av mange, og sikkerheten i oppbevaring av opptakene blir derfor viktig.

Snakk med praksislærer om hvordan barnehagen oppbevarer bilder og film for å sikre at uvedkommende får tilgang til dem. I dette tilfellet skal opptaket kun brukes i veiledning, det innebærer at opptaket ikke skal være tilgjengelig for alle i barnehagen.

Hvis dere bruker videokamera skal opptaket overføres til barnehagens pc, og det skal passordbeskyttes. Det er kun studenter og praksislærer som skal kjenne til passordet.

Hvis dere tar i bruk barnehagens nettbrett så skal dere installere en app som gir deg mulighet til å passordbeskytte opptaket. Eksempel på aktuell app er *Privat Photo Vault*. Installer den på nettbrettet. Appen er gratis. Det finnes flere app-er som ivaretar de samme funksjonene.

Ved første gangs bruk av app-en skal det settes passord. I studentarbeider anbefaler jeg at det er praksislærer som setter den firesifrede koden og deler koden med studentene. Oppgi også mailadresse (praksislærers eller barnehagens) slik at dere kan be om mail for resetting av passordet ved behov (kan være nødvendig ved bytte av studenter ell.l.).

Når dere er gjennom oppsettet så kommer dere inn på en startside hvor dere enkelt kan importere videoene dere tar opp og som dere skal bruke i veiledning. Dere tar altså opp videoen på vanlig måte, deretter åpner dere Privat Photo Volt, og importerer opptaket hit.

Når veiledningen er gjennomført skal opptaket slettes.

Forberedelse til veiledning

Se gjennom filmopptaket hvor du selv er i fokus. Du skal nå velge utsnitt som skal brukes i veiledningen. Let etter positive utsnitt. Videoen du tar med deg til veiledning skal ha en varighet på 2-3 minutter. Du kan også sette sammen to sekvenser hvis du ønsker. Velg en sekvens:

1. Hvor du selv er involvert
2. Som tematiserer en aktuell problemstilling eller situasjon fra hverdagen
3. Som henger sammen med innholdet du jobber med i denne perioden.

Allerede nå har du begynt refleksjon over egen praksis. Ved å se på opptaket av deg selv har du tatt stilling til hva du anser som positivt i egen profesjonsutøvelse. Videoobservasjon av egne handlinger gir deg mulighet til å se egen praksis «utenfra». Mange kan få en aha-opplevelse, fordi det å være *i* situasjonen er annerledes enn å se den med et utenfra-blikk. Slik kan videoen gi deg mulighet til å undersøke hverdagssituasjonene i barnehagen, og allerede i denne fasen begynne å stille spørsmål til det du eller resten av personalet oppfatter som selvsagt (Lafton og Thoresen, 2018). Spør også deg selv hvorfor du anser nettopp denne situasjonen som positiv. Totalt sett er hensikten med å bruke video/film i veiledningen å undersøke om mediet kan bidra til å styrke en kritisk, reflektert praksisutøvelse og gi økt tilgang til praksiseksempler.

De delene av opptaket du ikke skal bruke i veiledningen slettes umiddelbart.

Del gjerne opptaket med praksislærer i forkant slik at han/hun kan se gjennom før dere møtes til samtale.

Gjennomføring av veiledningen

Studenten som har blitt filmet viser opptaket for praksislærer og medstudent. Hvis du kjenner at du har behov for det, så si noe om når opptaket ble gjort og hvorfor du valgte akkurat dette utsnittet.

1. Spill av opptaket
2. Skriv ned (hver for dere) hva du blir opptatt av på filmen. Det du skal fokusere på er først og fremst elementer du opplever som positive. Skriv også ned spørsmål du får.

Grunnen til at dere skal skrive ned hver for dere er at det gir hver og en mulighet til å selv ta stilling til og rydde litt i tankene som opptaket vekker. Dette er en fin framgangsmåte i alle samtaler som involverer flere deltagere. Ved å ha notatene foran deg så unngår du å glemme hva du har sett.

3. Ta en runde rundt bordet og la hver og en trekke fram de positive elementene. Avklar i forkant om det er ok å innlede en samtale om de positive elementene eller om de skal presenteres uten at veisøker får kommentere dem.

Dere kan komme til å oppdage at dere alle trekker fram det samme som positivt. Still dere da spørsmålet – hvorfor opplever vi dette som positivt? Hva ligger bak? Er det noe som er erfart eller lest? Vil det være positivt både i barnehagen og hjemme? Vil det være positivt i alle barnehager? Sammen med alle barn?

Velg veiledningsverktøy

Når dere nå har sett på filmen og diskutert de positive elementene, så er det tid for å velge verktøy for veiledningen. De tre verktøyene som er valgt ut i dette heftet belyser ulike sider av veiledning, og kan brukes til å utforske forskjellige elementer ved handlinger.

En erfaren veileder vil ha mange verktøy, flere enn de som skisseres videre her. Det blir derfor i stor grad opp til veileder å velge veien dere skal gå.

Som deltager i veiledningssamtalen kan medstudenten bidra til spørsmål og refleksjon sammen med veileder. Situasjonen vil også være en god anledning til å observere og lære mer om veiledning som samtaleform. På samme måte kan refleksjon over en praksissituasjon presentert av en medstudent, være et bindeledd til en tilsvarende situasjon i egen praksis.

Velg nå en av de skisserte veiene videre.

1. *Praksistrekanten til Handal og Lauvås*

Som (kommende) leder vet du at relasjonene og samhandlingene mellom deltagerne i en gruppe har betydning. Det handler om å dele erfaringer og handlinger, og ikke minst begrunnelser for handlinger. Der møter vi den første og kanskje største utfordringen – hvordan dele handlinger? Når vi kan se hva andre gjør, men ikke hvorfor de gjør dem? I veiledningslitteraturen (se for eksempel Lauvås og Handal 2014) støter vi ofte på begrepet praktisk yrkest teori (PYT). PYT er en individuell, tankemessig beredskap med elementer fra egen erfaring, informasjon fra andres erfaring, satt inn i en ramme av teoretisk kunnskap som er ordnet etter verdier vi oppfatter som viktige. PYT-en er i stadig endring og for de aller fleste er PYT både uryddig, motsetningsfull, og i store deler taus.

Lauvås og Handal (2014) peker på at det ikke er uproblematisk å dele teoretiske, og særlig etiske begrunnelser. Noen ganger rører du ved noe som er tett knyttet til hvem den andre er og fremstår som. De har derfor, inspirert av Løvlie (1974), konstruert praksistrekanten som kan fungere som verktøy i veiledningssamtalen. Den tause og implisitte

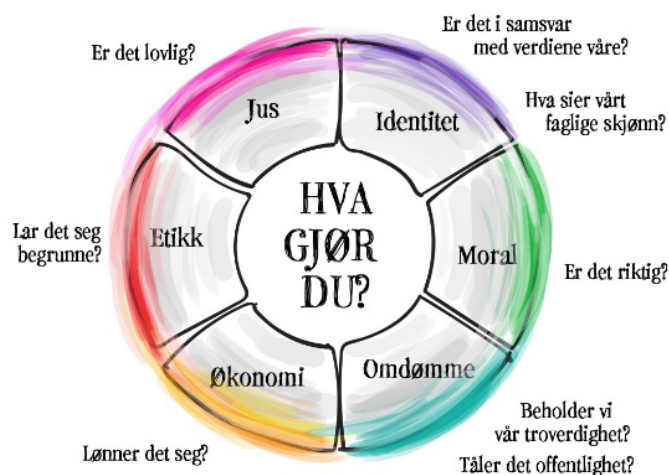
kunnskapen berøres når veiledningen beveger seg inn i P2, de teori og praksisbaserte begrunnelsene, og P3, de etiske begrunnelsene. Det vi gjentar, både gjennom handling og ord, er ofte det som blir sett som «det sanne» i praksisen (Lafton 2011). Men det behøver ikke være det eneste rette. Hva som er rett og sant for oss er tett sammenvevd med hvem vi er og hvordan vi lever. Det kan derfor være krevende å utfordre.

I barnehagen befinner du deg i et spenningsfelt hvor du har mange ulike føringer. Utfordringen ligger i å kombinere det subjektive engasjementet og PYT-en til menneskene du jobber sammen med, med overordnede politiske føringer. Føringer som ikke er verdinøytrale, og som må utfordres i lys av faglig innhold og profesjonelt skjønn.

En mulig måte å bruke praksistrekanten på i veiledningen:

1. Bruk praksistrekanten til Lauvås og Handal (2014) for å undersøke hvor dere henter begrunnelsene fra. For veileder handler det nå mye om å stille åpne spørsmål. Spørsmål som bidrar til refleksjon, oppdagelse og bevisstgjøring er gode spørsmål (Tveiten 2013). Målet er ikke nødvendigvis enighet, men å tørre å stå i spenningen mellom ulike synspunkter.
2. Når dere har sett på begrunnelser for positiv handling og hvor begrunnelsene er hentet fra, still spørsmålet «for hvem» er dette bra?
3. Ut fra det som til nå er tematisert – gi ordet til studenten som har presentert filmen (veisøker). Hva opptar han/henne ved egen profesjonsutøvelse akkurat nå? Hvilke problemstillinger og spørsmål er blitt vekket hos han/henne etter å ha sett seg selv på film og å ha vært gjennom runden?

Lauvås og Handal er blitt kritisert for at modellen er for individ-sentrert og at den fokuserer på personlig vekst framfor profesjonsutvikling (Skagen 2016). I noen tilfeller er imidlertid personlig vekst og synliggjøring av taus kunnskap viktig i profesjonsutviklingen. Å ta utgangspunkt i PYT kan derfor være nyttig i situasjoner hvor man i veiledningen vil tettere på begrunnelser for handling. Begrunnelser kan ligge mange steder.

Hentet fra <https://www.kslaring.no/course/index.php?categoryid=1175>

I følge Ødegård og Røys (2013) skal en barnehagelærer kunne vise både aktørkompetanse (handlingskompetanse og yrkesutøvelse) og kommentatorkompetanse (teoretisk kompetanse og evne til kritisk refleksjon). «Kommentatorkompetanse kan knyttes til å utvikle et kritisk «sideblikk» på egen profesjonelle praksis og hvilke rammer og implisitte premisser som styrer denne» (Eik 2014, s. 111). Med andre ord kan vi finne noen ting igjen inne oss selv, som begrunnelser for handling og egne verdier. Og her kommer Argyris og Schön sitt poeng om «theories in use» inn. Det er ikke *alt vi vet om et felt* vi skal ha tak i gjennom veiledning. Men det er hvilke teorier og etiske overveielser du faktisk tar i bruk i en faktisk hendelse, hva som styrer deg der og da. Slik kan vi komme tettere på teorier og etiske overveielser som aktiveres som en del av den praksisen vi arbeider i.

I andre tilfeller trenger vi verktøy som lar oss undersøke de elementer av profesjonsutøvelsen som styres utenfra – av rammer og rutiner, teorier, overordnede føringer, rommenes utforming, tilgang til materialer, de andre du jobber sammen med og videre. Da kan didaktikken være et godt verktøy.

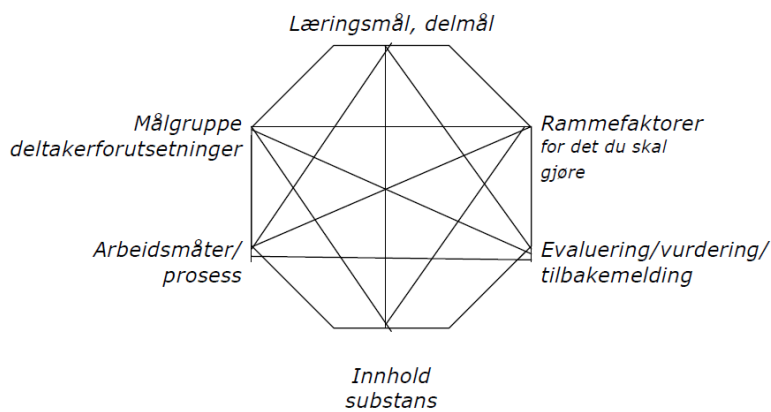
2. Den didaktiske relasjonsmodellen

I barnehagens planleggingsarbeid tar vi ofte i bruk didaktikk som verktøy. Det finnes et utall didaktiske modeller som kan brukes til å tenke med. Her brukes den didaktiske relasjonsmodellen (Bjørndal og Lieberg, 1978) som verktøy i veiledning.

Modellen egner seg til veiledning som tar utgangspunkt i planlagte aktiviteter, eller før- /etter-veiledning av særlige hendelser.

Modellen kan fungere som hjelp til å ta i bruk ulike perspektiver for å utforske hva som kan virke inn på veisøkers forståelse av egen problemstilling og mulige handlingsalternativer. Nå er fokuset på hvordan ulike forutsetninger i situasjonen vil virke inn på hendelsene.

Didaktisk relasjonsmodell

Som veileder er det her et poeng å aktivt bruke spørsmål som kan utforske andre forståelser eller bidra til å se ting fra flere perspektiver og på nye måter. Eksempel på spørsmål kan være:

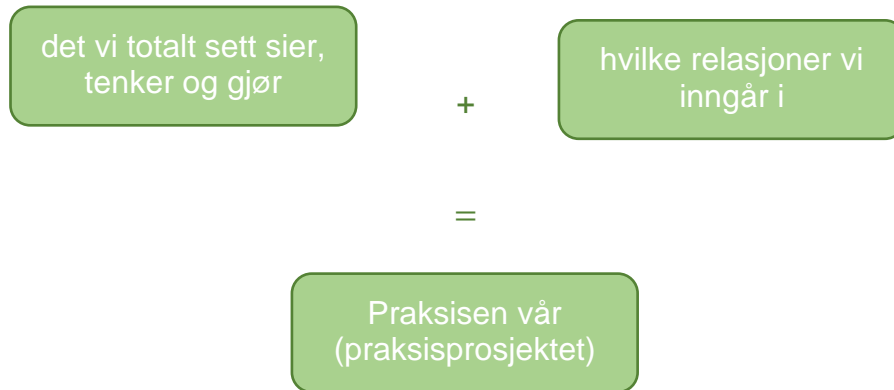
- Hva er målet ditt med aktiviteten?
- Hvordan vil du kommet fram til målet?
- For hvem gjør du det?
- Hvordan tror du at barna/foreldrene/de andre ansatte vil oppleve det?
- Hvilke materielle forutsetninger har du?

Uansett vil det i en didaktisk tenkning være viktig å knytte spørsmålene til hvor veisøker skal og hvordan vedkommende skal komme dit.

3. *Praksisarkitektur*

Kemmis og Grootenboer (2008) skriver at praksis ikke er et individuelt prosjekt, men et systemisk anliggende. Selv om hver enkelt er profesjonsutøver i en gitt praksis, så

er det flere forhold rundt profesjonsutøveren som vil bidra til å regulere hva som kan og ikke kan utføres i praksisen. Kemmis og Grootenboer (2008) peker på følgende sammenheng:

Praksisprosjektet, eller praksisen vi selv utvikler, kommer altså både innenfra oss selv og utenfra. Enkelt sagt kan vi si at både PYT og didaktiske valg har betydning for praksisen. Overbevisningen og normativiteten i praksisen – altså hva vi mener er bra og dårlige handlinger og holdninger – springer også ut av en kombinasjon av indre og ytre faktorer.

Når Kemmis og Grootenboer (2008) skriver fram at relasjonene vi inngår i betyr noe, så henger det sammen med hva som er mulig eller ikke mulig i forskjellige barnehager, og som derigjennom former praksisen vår.

Veiledning som bygger på ideen om å lære sammen, både i barnehagen og i barnehagelærerutdanningen, bidrar til å videreutvikle barnehagelærerens handlingskompetanser. Handlingskompetanse er et komplekst begrep som kan forstås på mange ulike måter, avhengig av hvilke teoretiske briller det leses med. Å forstå begrepet i lys av praksisarkitekturer (Kemmis & Grootenboer, 2008), innebærer at handling sees som en konsekvens av erfaringer og kunnskaper kombinert med relasjonene deltagerne deltar i. Men hendelsen er også situert i et større landskap.

TIL ETTERTANKE...

Bydel Nye Muligheter har satt i gang et prosjekt sammen med folkehelseinstituttet. For å øke barnas fysiske aktivitet har de utformet et opplegg som skal tas i bruk i alle bydelens barnehager minst tre ganger i uka. Opplegget inneholder øvelser og leker hele barnegrupper skal gjøre sammen og inkluderer løping, hopping, klatring og smidighetsøvelser.

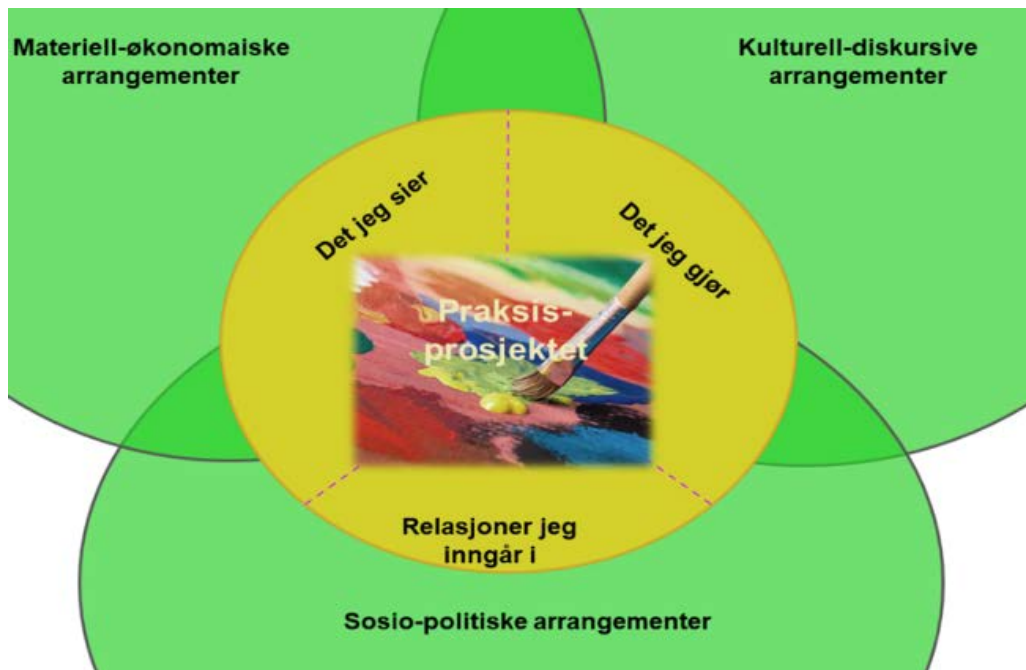
Andrea er pedagogisk leder i Kråkeslottet, et gammelt hus som er bygget om til barnehage med tre avdelinger. Hver avdeling består av mange små rom. Uteplassen er hyggelig, har trær og gress, men er liten.

Kim er pedagogisk leder i Snøhetta. Barnehagen har fått navnet sitt etter arkitektfirmaet som tegnet den. Det er en base-barnehage med store, luftige fellesarealer. I rommene er det skyvedører som kan brukes til å justere størrelsen. Barnehagen har flere temarom, blant annet en gymsal, som de enkelte basene kan reservere når de trenger det. Uteplassen er stor, med gummideppe og ferdige lekeapparater.

Nå ber bydelen om en rapport fra barnehagene om hvordan de skal ta i bruk opplegget hos seg. Hvordan kan praksis-arkitekturene hjelpe Andrea og Kim i sine rapporter?

Å veilede kun ut fra hva vi sier, tenker og gjør, og se det i lys av relasjonene vi inngår i, blir i følge Kemmis ikke «nok» til å forstå og re-tenke handlinger. For å unngå å gå i ring i egne praksisprosjekter så må de forankres i noe som er «større», slik at refleksjonene våre ikke framstår som repetisjoner av noe vi allerede vet og kjenner til (Søndenå 2004).

Kemmis og Grootenboer (2008) bruker begrepet praksis-landskapet til å beskrive konteksten praksisutøverne beveger seg i. De sier at landskapet kan deles i tre områder som hver virker inn på praksisen. Det er kulturell-diskursive forhold, materiell-økonomiske forhold og sosiopolitiske forhold. Disse tre forholdene kan sees som overordnede praksisteorier som ennå ikke er klarlagt eller satt ord på. For å virkelig dykke ned i egen handlingspraksis så kan disse tre forholdene brukes til å utforske handlinger.

De kulturell-diskursive arrangementene. Dette forholdet er satt sammen av to overordnede begreper. Kultur og diskurs.

Kultur viser til barnehagekulturen. Hva er det som er særegent i denne kulturen som gjør at handlinger blir ansett som gode? Hvordan henger det sammen med tradisjoner, med syn på barn og på synet på barnehagekulturen? Hvordan formidles kulturen til nye som kommer inn?

Diskurs er knyttet til hvilke rådende forestillinger som finnes i barnehagen, og som regulerer hva vi kan og ikke kan gjøre, og hva vi kan og ikke kan si (Lenz Taguchi 2004, Lafton 2011).

Totalt sett omfatter de kulturell-diskursive forholdene hvilket fagspråk som brukes i barnehagen, og hvilken mening de ulike begrepene gis. Hvilke begreper kan brukes som et profesjonelt fagspråk? Og er det en felles mening i dem, eller vil det variere?

De materiell-økonomiske arrangementene omfatter de **økonomiske** rammene. Hva bruker barnehagene penger og ressurser på? Personal, utstyr, hjelpemidler og så videre. Disse prioriteringene vil få konsekvenser for praksisen. En viktig diskusjon her kan være hvordan et variert utvalg av materialer bidrar til

praksisen, og hvordan kunnskapsutvikling hos personalet til praksisen? Og ikke minst – hvordan jobbes det med kunnskapsutvikling i lys av økonomiske prioriteringer og rammer.

Dette fører oss over til de **materielle** rammene. Hvordan ser rommene ut, hvordan er de møblert? Hva innbyr rommene til og hva muliggjør rommene, møblene og materialene av handlinger, relasjoner og samvær?

De sosio-politiske arrangementene omfatter hvilke fag, temaer og innhold som har høy og lav status i barnehagen. Dette forankres gjennom føringer i styringsdokumenter (særlig rammeplanen), i hvilke krav som stilles til dokumentasjon og kartlegging fra kommunalt hold, og i barnehagens praksistradisjoner. Hva har høy status i denne barnehagen, og hvor kommer denne statusen fra? For eksempel påkledning. Har det høy status å bruke god tid til dialog med barna under påkledning, eller har det høy status å få kledd på hele barnegruppa raskt og effektivt? Hvor kommer denne statusen fra? Hva er det som skal ha plass før og etter hvis påkledning har lav status? Og hva er innholdet i situasjonen hvis den har lav/høy status? Kan statusen spores til barnehagens sosiale strukturer/samfunnsmandatet eller til rammeplanens føringer? Eller kan det spores til andre forhold?

I veiledningssituasjonene kan dere sammen undersøke om situasjonen kan leses ut fra disse tre aspektene, eller kun et av dem. Velg den eller de som ser ut til å «virke» på hvilke handlinger som kan gjennomføres og som anses som «gode». Forsøk å skape en åpen kommunikasjon som kan utforske hvordan dere forstår episoden, og lenk forståelsen til de omkringliggende faktorene som *kan* virke inn. Husk – her er det ingen sannheter, men mange muligheter.

Nyttige veilednings-ferdigheter

Her presenteres kort noen nyttige ferdigheter i veiledning, uansett hvilken modell dere bruker (hentet fra Birkeland og Carson 2013).

- Vær bevisst på **ansiktsuttrykk** og mimikk. Blir du usikker så sjekk ut din egen opplevelse. «Jeg ser at du..., betyr det...?»

- Vær bevisst på hvordan og når du etablerer **øyekontakt**.
- Som veileder jobb for å få tak på hva det er veisøker sier, slik at veisøker opplever seg **sett**.
- Vær bevisst eget **kroppsspråk**.
- **Berøring** kan virke sterkt i veiledning, vær bevisst.
- **Stillhet** kan gi rom til å tenke og å formulere flere spørsmål. Gi plass til stillheten.
- Gjenta **nøkkelord** for å sjekke at du har forstått.
- Bruk småord som mm, gå videre, utdyp eller ja for å vise at du er til stede og **oppmuntre**.
- Jevnlig **oppsummering** kan bidra til at dere holder fokus og bekrefte at dere er på samme vei.
- Varier **spørsmålene** du stiller, og jobb med egen spørsmålsbank⁶.

Avslutning av samtalen

Å avslutte veiledningssamtalen har flere formål. Det handler både om å oppsummere hva dere har fått av nye innsikter, og å snakke sammen *om* samtalen.

1. Oppsummer sammen med veisøker hva dere har benevnt som positivt, hvor dere har hentet begrunnelsene til det positive fra, hvilke perspektiver som virker inn på veisøkers forståelse av egen situasjon.
2. Hvor nå? Hvordan vil veisøker ta de temaene som er blitt løftet videre? Kan det brukes på nye måter i praksis?
3. Hvis behov, ta i bruk spørsmålene dere andre skrev ned etter å ha sett filmen. Gå tilbake til filmen hvis nødvendig.
4. Veien videre. Veisøker oppsummerer og de andre kan gi råd.
5. Se filmen på nytt som en avslutning. Tenk gjennom om du ser nye ting i den enn du gjorde første gang.

⁶ For en oversikt over type spørsmål i veiledning henviser jeg til Birkeland og Carson (2013), kapittel 5.

Avslutt samtalen med en meta-refleksjon over samtalen i seg selv. En metarefleksjon er en samtale om samtalen (Tveiten 2013). Her er det smart å tematisere hva dere fikk ut av samtalen sammen. Hvilke spørsmål fikk veisøker til å tenke videre? Hvilke følelser, både behagelig og ubehagelige, vekket samtalen? Fikk dere noen nye innsikter? Hvordan virket filmen inn på samtalen? Hva må du tenke gjennom til neste gang du velger et utsnitt, for å få det til å «virke» ennå mer?

Snakk også sammen om hvilke veiledningsverktøy som ble tatt i bruk underveis i samtalen. Her har veileder et særlig ansvar for å adressere egen veiledning, men veisøker har også et ansvar for å spørre og undersøke.

Informasjon til foreldre/foresatte/ansatte om

Video som veiledningsgrunnlag i praksisopplæringen.

Bakgrunn og formål

Studentene (Student 1 sitt navn) og (Student 2 sitt navn) vil i perioden (dato for praksisperiodens begynnelse og slutt) være i praksis på (avdelingens/basens navn) og veiledes av (praksislæreres navn). Som en del av opplæringen får studenten veiledning på egen profesjonsutøvelse. Tradisjonelt danner et skriftlig notat grunnlag for veiledningssamtalen mellom praksislærer (pedagogisk leder på avdelingen/basen) og studentene. I et fagfelt som barnehagelærer, hvor store deler av det å utøve yrket barnehagelærer er handling, introduseres i denne perioden video som veiledningsgrunnlag. Studentene og praksislærer skal i løpet av praksisperioden gjennomføre 2-3 veiledningssamtaler med video som veiledningsgrunnlag, og de øvrige samtalene skal de gjennomføre med tradisjonelt veiledningsgrunnlag.

Gjennomføring av veiledningen

De to studentene skal filme små utsnitt av egen praksis. Etersom praksis finner sted i barnehagen vil barn og voksne som er til stede også kunne bli med på filmen. Vi ber derfor om tillatelse til å bruke utsnitt av film hvor du eller ditt barn kan være en deltager (i form av å være synlig på opptaket eller at stemmen høres), som grunnlag for veiledning. Fokuset i filmingen skal være på studenten.

Alle opptak som skal brukes i veiledning eksporteres til en tilgangsbegrenset app, sikret med en 4-sifret kode som kun er kjent av praksislærer og studenter.

Foreldre og ansatte som ber om det skal få innsyn i filmen som brukes i veiledningen hvis deres barn eller de selv er deltagere på utsnittet som benyttes til veiledningsgrunnlag. Barn som signaliserer at de ikke ønsker å være med på filmen skal bli hørt av studentene, slik at barna har en reell mulighet til å gi aktivt samtykke der og da.

Filmen skal kun brukes som underlag for veiledningssamtale mellom student(er) og praksislærer(e), og materialet skal deretter slettes.

Spørsmål

Ved spørsmål kan du ta kontakt med (praksislærer) eller (emneansvarlig for praksis) ved barnehagelærerutdanningen, OsloMet.

Samtykkeerklæring til video

Som et ledd i praksisopplæringen og egen videreutvikling som barnehagelærer tar vi studenter opp deler av vår praksis på video. Vi bruker (Ipad/spesifiser utstyr) som opptaksutstyr og opptakene lagres i en egen app som krever kode for å få tilgang (spesifiser hvis opptak lagres et annet sted).

Opptakene brukes i veiledningssamtaler, og fokuset i samtalen er på hvordan vi som studenter utfører vårt arbeid. Profesjonsutøvelse i barnehagen skjer i dialog med både barn og voksne, og vi ber derfor om tillatelse til at vi kan bruke filmer fra hverdagslivet hvor ditt barn er med som deltager som utgangspunkt for veiledning av studenter. Opptakene skal kun lagres lokalt og vil ikke deles via nettbaserte tjenester.

Følgende personer vil kunne være deltagere i veiledning hvor opptaket blir brukt;

Student, _____

Student, _____

Student, _____

Student, _____

Student, _____

Student, _____

Pedagogisk leder _____

Pedagogisk leder _____

Praksisveileder _____ ved OsloMet (tidl Høgskolen i Oslo og Akershus)

Opptaket slettes når det ikke lenger er aktuelt i forbindelse med opplæring. Det skal bare brukes internt og skal aldri vises i noen annen sammenheng enn den som er nevnt. Samtykke til videoopptak kan trekkes tilbake uten at dette må begrunnes, og det vil medføre at alle opptak slettes.

Undertegnede GIR / GIR IKKE (stryk det som ikke passer) samtykke til at mitt/vårt barn

_____ kan filmes i digitalt videoformat, og at filmene kan brukes i student-veiledning internt i barnehagen.

_____ og

Dato _____ Sted _____

Kilder

- Birkeland, Å og Carson, N. (2013). *Veiledning for barnehagelærere*. 3. utgave. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Bjørndal, B. og Lieberg, S. (1978) *Nye veier i didaktikken. En innføring i begreper og metoder*. Oslo: Aschehoug.
- Broman, Å. (2014). Bruk av video i undervisning av veiledere – en samtenkende og personorientert læringsform. *Uniped*, 1, s82-90.
- Eik, L.T. (2014). Ny i profesjonen. En observasjons- og intervjustudie av førskolelæreres videre kvalifisering det første året i yrket. Avhandling for graden PhD. Oslo, Universitetet i Oslo.
- Fennefoss, A.T. og Valvik, R. (2001). *Om å fange øyeblikket. Videoobservasjon i pedagogisk arbeid*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.
- Kemmis, S. & Grootenboer, P. (2008). Situating praxis in practice: Practice architectures and the cultural, social and material conditions for practice. I S. Kemmis & T.J. Smith (red.), *Enabling Practice, Challenges for Education* (s. 37-62). Rotterdam: Sense.
- Lafton, T. (2009) Aksjonsforskning og barns medvirkning med postmoderne blikk. Foucault og Derrida i barnehagen. HiO masteroppgave nr 2. Oslo: Høgskolen i Oslo.
- Lafton, T. og Thoresen, M. (2018). Aksjonsrettet veiledning. I T. Lafton og A.M. Otterstad. *Barnehagepedagogiske linjeskift*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Lauvås & Handal (2014) *Veiledning og praktisk yrkesteori*. Oslo: Cappelen Damm.
- Lenz Taguchi, H. (2004). *In på bara benet*. Stockholm: HLS Förlag.
- Skagen, K. (2016). Kunnskapstyper og hegemonisk veiledningsstrategi i norsk veiledningsdiskurs. I A.-L. Østern og G. Engvik (red.), *Veiledningspraksiser i bevegelse. Skole, utdanning og kulturliv*. s. 59-81. Bergen: Fagbokforlaget.
- Søndenå, K. (2004). *Kraftfull refleksjon i lærarutdanninga*. Oslo: Abstrakt forlag.
- Tveiten, S. (2013). *Veiledning – mer enn bare ord*. Bergen: Fagbokforlaget.

Dette heftet er utarbeidet til bruk for studenter og lærere som skal ta i bruk video som veiledningsgrunnlag i barnehagelærerutdanningen ved OsloMet. Hftet er et resultat av innovasjoner gjort i prosjekt Utdanningsbarnehager, delprosjekt 4. Innholdet er kvalitetssikret og kommentert av leder for innovasjonsprosjektet, Inger Marie Lindboe og tidligere førstelektor Anne Furu.

OsloMet – Storbyuniversitetet
Fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier
Institutt for barnehagelærerutdanning

Oktober 2020

Tove Lafton